

anmeldelse

Justitsminister Lene Espersens tale ved receptionen i.f.m. udgivelsen af 'Unge og stoffer' kan ses på www.turbineforlaget.dk, hvor tilhørende undervisningsvejledning og undervisningsopgaver også findes. Bogen er trykt med støtte fra bl.a. Undervisningsministeriet, og den er godkendt til undervisningsbrug i folkeskoler, på handelsskoler, lærerseminarier etc.

Afskrækkelse som forebyggelsesstrategi

Reportageholdet, B.T.: 'Unge på stoffer'. 52 sider. 148 Kr. Turbineforlaget, Århus. 2004.
Klassesæt á 30 stk. koster 1.800 kr.
www.turbineforlaget.dk

SEBASTIAN TUTENGES

'Det er ildsjæle, der står bag denne bog. Ildsjæle, der har brugt 30 døgns arbejde for at afdække unges narkotikamisbrug på folkeskoler, ungdomsskoler, gymnasier og i diskoteksmiljøet.' Således udtrykte justitsminister Lene Espersen sig i en tale, da artikelsamlingen 'Unge på stoffer' blev lanceret. Artikelsamlingen er forfattet af en gruppe B.T.-journalister. Den er tænkt som undervisningsmateriale og sælges både stykvis og i klassesæt. Justitsministeren mener, at 'bogen vil være velegnet til at få en god og konstruktiv debat med de unge i skoler, i ungdomsklubber og andre steder', og at den 'forhåbentlig også [vil] have en præventiv og afskrækkende effekt på de unge, så de afholder sig fra brugen af stoffer.' Bogen er altså forsynet med et prangende blå stempel fra højeste sted. Men er justitsministerens entusiasme på sin plads? Er bogen virkelig så genial? Og er den velegnet som undervisningsmateriale? Før jeg tager fat på disse spørgsmål, vil jeg kort præsentere bogens indhold.

Bogens redaktør, Arne Schmidt Møller, forklarer i et forord, at artikelsamlingens formål er at beskrive, ikke at fordømme: 'Vi løfter ikke pegefingre. Vi giver ikke moralprædiken. Vi beskriver bare, hvad vi som journalister og fotografer oplevede i de 30 dage, vi beskæftigede os med emnet: Unge på stoffer.' Og det er grufulde og sindsoprivende historier, B.T.-journalisterne afdækker. Vi bliver

f.eks. præsenteret for 'Isabel', der beretter om 'det rædselsfulde liv, et flygtigt bekendtskab med hash førte hende ud i.'

Isabel fortæller, at hendes tidlige år i puberteten var meget svære. Forældrene blev skilt, moderen fik en svær depression, og Isabel begyndte at tage i byen for at drikke sig fuld. Alkohol blev suppleret med hash, og efterhånden blev Isabel afhængig af hårde stoffer. Skellet mellem fest og hverdag flød ud, og Isabel begyndte at sniffe kokain, også når hun var på arbejde. Hun blev psykotisk og røg ud i et heftigt blandingemisbrug af bl.a. stesolid, whisky, sovepiller og hash. Langsomt oparbejdede hun en massiv gæld hos en narkopusher, som det var hende umuligt at tilbagebetale. Men narkoverdenen er uden nåde, og den unge kvinde blev tvunget til at arbejde sin gæld af i et escortbureau. Hun solgte sin krop for penge. Isabel fortæller: 'Jeg har brugt hele min ungdom på at blive helbredt for den skade, som nogle få år på 'weekend-kokain' har ødelagt. Jeg skal bruge resten af min tilværelse på at få et nogenlunde tåleligt liv. Jeg blev så syg af at være i miljøet og af stofferne. Jeg måtte stikke af fra dem, jeg skyldte penge, så jeg har aldrig fået betalt min gæld. Derfor må jeg leve i skjul og i anonymitet [...] Det er livsfarligt at begynde på nogen form for stoffer og nogen form for gæld.'

Pyha! Isabels historie er hård læsning, og B.T.-journalisterne kan fortælle mange af slagsen. Side op og side ned hører vi om rusmidlernes uhyggelige virkninger. Artikeloverskrifterne giver et sigende indblik i bogens indhold: 'Det er hurtigere at få leveret et gram kokain, end det er at få leveret en pizza', 'Danmark flyder med narko', 'Startede på hash som otte-årig', '13-årige piger tvinges til

blowjobs', 'Min lille pige var narkoluder', '17-årig narkoman: Hjælp mig', 'Justitsministeren indleder jagten på narkopushere' og så videre. Bogens skurke er de skruppelløse pushere, der lægger liv i ruiner i kampen om mammon. Ofrene er de misbrugende unge og deres fortvivlede forældre. Og heltene er politiet og Lene Espersen. 'Unge på stoffer' er en velment protest mod misbrugets meningsløshed. Den er en stille hyldest til justitsministerens 'nul-tolerance'-politik over for narkokriminalitet.

'Unge på stoffer' bærer imidlertid præg af, at det er en samling korte B.T.-avisartikler. Journalisterne underholder frem for at informere og diskutere. De prioriterer det sensationelle og chokerende. Læseren får dermed lejlighed til at søbe i forargelsens sødme, men oplevelsen bliver lidt fad i længden. Der er alt for mange gentagelser og klichéer. Vi præsenteres udelukkende for rusmidlernes skyggeside – deres kvaliteter er omhyggeligt fortiet. Man kan håbe på, at denne dystre og ensidige beskrivelse af rusmidler vil afskrække de unge fra at prøve ulovlige stoffer. Men man kan også frygte, at beskrivelsen vil skabe skepsis og mistillid blandt de unge. For de unge ved jo godt, at det kan være lystfuldt og givende at være på stoffer. De er klar over, at 'et flygtigt bekendtskab med hash' sjældent fører til misbrug og prostitution.

Lene Espersen hævder i førnævnte tale, at 'Unge på stoffer' er et 'fremragende stykke arbejde', og at artiklerne 'er med til at give os læsere et bredt og dybdegående indblik i de unge stofmisbruges tilværelse'. Selv finder jeg bogen unuanceret og overfladisk. B.T.-journalisterne dæmoniserer rusmidlerne, og det er altså et dårligt grundlag for en seriøs dialog mellem generationerne. Det hører ikke hjemme i et undervisningsmateriale. Dæmoner har det i øvrig med at udøve en vis fascination på unge. Det onde vækker afsky, men også betagelse. Ved at fremstille rusmidler som absolutte onder gøres de pikante og spændende. De bliver til slagkraftige redskaber, der kan bruges til at udfordre og ryste den selvtilstrækkelige voksenmoral.